

Dosarul nr. 3ra-1598/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: G. Manoli)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

ÎN C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glavirux”, Societatea cu Răspundere Limitată „Super-Dent”, Societatea cu Răspundere Limitată „SPARCO-Prim” și Societatea cu Răspundere Limitată „Prodent-Com”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator, Societatea cu Răspundere Limitată „Neotec”, Întreprinderea Mixtă „Dutchmed-M” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „SPARCO-Prim”, Societatea cu Răspundere Limitată „Glavirux”, Societatea cu Răspundere Limitată „Super-Dent”, Societatea cu Răspundere Limitată „Prodent - Com”, Societatea cu Răspundere Limitată „Imunotehnomed”, Societatea cu Răspundere Limitată „Diva-Bona” și Societatea pe Acțiuni „M-Inter-Farma” împotriva Ministerului Sănătății și Agenției Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glavirux”, Societatea cu Răspundere Limitată „Super-Dent”, Societatea cu Răspundere Limitată „SPARCO-Prim” și Societatea cu Răspundere Limitată „Prodent-Com”, și s-a menținut hotărârea din 7 aprilie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 22 ianuarie 2015 Asociația Obștească a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator, SRL „Neotec”, ÎM „Dutchmed-M” SRL, SRL „SPARCO-Prim”, SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „Prodent-Com”, SRL „Imunotehnomed”, SRL „Diva-Bona” și SA „M-Inter-Farma” au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății și Agenției Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 30 iunie 2014 Ministerul Sănătății a emis ordinul nr. 582 cu privire la înregistrarea dispozitivelor medicale.

Întru executarea ordinului dat, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a emis ordinul nr. A07.PS-01.Rg04-112 din 3 iulie 2014, prin care a stabilit proceduri administrative de înregistrare a dispozitivelor medicale ce urmează a fi plasate pe piață.

Ulterior, întru executarea aceluiași ordin, Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale a emis ordinul nr. A07.PS-01.Rg04-122 din 24 iulie 2014 cu privire la aprobarea Ghidului pentru reprezentanții autorizați, iar la 3 octombrie 2014 a emis ordinul nr. A07.PS-01.Rg04-177 cu privire la aprobarea Regulamentului privind autorizarea importului dispozitivelor medicale neînregistrate în Republica Moldova.

Au menționat că din 1 octombrie 2014 Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a sistat autorizațiile de import a dispozitivelor medicale, astfel că operatorii economici au fost stopați în proceduri de vămire și introducere în țară a dispozitivelor medicale comandate de la producătorii de peste hotarele țării, fiind stopate livrările de aceste bunuri către instituțiile medico - sanitare publice din țară și onorarea contractelor de achiziții încheiate cu acestea pentru anul 2014.

În situația creată, au atenționat că operatorii economici, furnizori ai dispozitivelor medicale, au înregistrat imense pierderi financiare, stocând marfa în antrepozite vamale și/sau returnând marfa producătorilor.

Prin refuzul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale din 8 decembrie 2014 de eliberare a autorizației de import a instrumentelor și aparatelor în stomatologie, SRL „Prodent-Com” a fost nevoită să rezilieze contractul de vânzare-cumpărare nr. 10.1 din 28 noiembrie 2014 în valoare de 28 240 euro cu întreprinderea SRL „Mazur Dent”, fiindu-i cauzat în acest fel un prejudiciu material în mărime de 153 706,44 lei.

La fel, SRL „Super-Dent” în temeiul refuzului Agenției Medicamentului din 8 decembrie 2014 de eliberare a autorizației de import a tehnicii medicale stomatologice, a fost nevoită să rezilieze contractul nr. 55/2014 din 3 noiembrie 2014 de vânzare-cumpărare în valoare de 20 400 dolari SUA, încheiat cu SRL „Bident Lux”, prin ce i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 111 114, 45 lei.

În temeiul aceluiași refuz, SRL „Imunotehnomed” nu și-a onorat obligațiile de livrare a dispozitivelor medicale în valoare totală de 9670 dolari SUA către Compania Națională de Asigurări în Medicină în baza contractului de asistență medicală din 31 decembrie 2013, fiindu-i cauzat un prejudiciu material în valoare de 135 370 lei.

Reclamanții au explicat că, la 2 octombrie 2014 în cadrul Adunării generale a Asociației Obștești a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale în comun cu susținătorii acesteia a fost adoptată și remisă autorităților competente, inclusiv Prim-ministrului o declarație publică, prin care s-a solicitat suspendarea actelor administrative menționate, precum și deschiderea dialogului cu reprezentanții mediului de afaceri în domeniu dispozitivelor medicale și asociației de profil.

În urma discuțiilor purtate pe marginea actelor administrative menționate, s-a constatat cu certitudine că acestea dețin carențe eminente în interpretarea și aplicarea prevederilor Legii privind dispozitivele medicale nr. 92 din 26 aprilie 2012 și Legii privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității nr. 235 din 1 decembrie 2011, iar ordinul nr. 582 din 30 iunie 2014 a Ministerului Sănătății nu a fost executat în întregime de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, creându-se un blocaj între dispozitivele medicale plasate pe piață și cele ce urmează a fi plasate, cât și aplicat un tratament discriminatoriu față de dispozitivele medicale puse deja pe piață, fapt ce a fost observat de către producătorii de dispozitive medicale din afara țării.

Au mai relatat că, la 16 octombrie 2014 reprezentanții mediului de afaceri și a Asociației Obștești a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator s-au adresat cu un demers grupului de lucru creat în baza ordinului nr. 1082 din 13 octombrie 2014, prin care au solicitat executarea integrală a ordinului nr. 582 a Ministrului Sănătății, în ceea ce privește înregistrarea dispozitivelor medicale existente pe piața Republicii Moldova, suspendarea ordinului nr. 112 din 3 iulie 2014, crearea grupului de lucru mixt cu antrenarea experților în domeniu în vederea studierii practicii internaționale de înregistrare a dispozitivelor medicale și crearea modelului optim de înregistrare a acestor bunuri și în Republica Moldova.

Au indicat că demersul în cauză a fost respins de către reprezentanții Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, care au insistat la executarea ordinului nr. 112, cu operarea unor simple modificări și completări la capitolul înregistrării dispozitivelor medicale pe grupuri.

Din aceste considerente, Asociația Obștească a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale la 23 octombrie 2014 a sesizat grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător privitor la impactul negativ al actelor administrative emise de pârați.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței grupului de lucru din 5 noiembrie 2014, s-a constatat că actele contestate nu au fost publicate în Monitorul Oficial, ceea ce potrivit art. 1 alin. (5) al Legii privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173 din 6 iulie 1994, atrage după sine inexistența acestora.

În opinia reclamantilor, ordinul nr. A07.PS-01.Rg04-112 din 3 iulie 2014 reglementează de fapt procedura de înregistrarea a medicamentelor, stabilind norme primare de reglementare, ceea ce contravine prevederilor legale.

La 24 noiembrie 2014 Asociația Obștească a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale în comun cu reprezentanții mediului de afaceri, în total 18 operatori economici, au depus cerere prealabilă la Ministerul Sănătății și la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, solicitând abrogarea ordinelor date, însă răspuns la cererea prealabilă nu au primit.

La 19 decembrie 2014 Ministerul Sănătății a publicat ordinul nr. 582 din 30 iunie 2014 în Monitorul Oficial nr. 372-384, fapt ce confirmă că valabilitatea acestui act administrativ, în lipsa efectului retroactiv reglementează înregistrarea dispozitivelor medicale începând cu 1 iulie 2014.

Au mai declarat că ordinul nr. 582 din 30 iunie 2014 a Ministerului Sănătății care a fost publicat în Monitorul Oficial în data de 19 decembrie 2014, nu a fost

suspens expertizei juridice, nu a fost înregistrat în Registrul actelor juridice, contrar prevederilor pct. 2 și 3 ale Hotărârii Guvernului nr. 1140 din 28 noiembrie 1997, reglementează raporturi de drept ce au avut să aibă loc în trecut, fiind emis cu încălcarea prevederilor art. 34 alin. (3) al Legii privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 4 mai 2012, prevederilor art. 68 alin.(2) al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317 din 18 iulie 2003 și art. 1 alin. (1) al Legii privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173 din 6 iulie 1994.

De asemenea, reclamantii au susținut că ordinul dat a fost emis contrar prevederilor art. 13 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2005, iar lipsa expertizei juridice și analizei impactului de reglementare a ordinelor emise de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, în consecință au transformat aceste acte în bariere administrative în activitatea unui număr impunător de operatori economici ce activează de mai mulți ani în acest domeniu.

Reclamantii au solicitat anularea ordinului nr. 582 din 30 iunie 2014 „Cu privire la înregistrarea dispozitivelor medicale” emis de Ministerul Sănătății; anularea ordinului nr. A07.PS-01.Rg04-112 din 3 iulie 2014 „Cu privire la aprobarea procedurilor administrative pentru înregistrarea dispozitivelor medicale” emis de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; anularea ordinului nr. A07.PS-01.Rg04-122 din 24 iulie 2014 „Cu privire la aprobarea Ghidului pentru reprezentanții autorizați” emis de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; anularea ordinului nr. A07.PS-01.Rg04-177 din 3 octombrie 2014 „Cu privire la aprobarea regulamentului privind autorizarea importului dispozitivelor medicale neînregistrate în Republica Moldova” cu toate modificările și completărilor ulterioare emis de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; încasarea în beneficiul SRL „Prodent-Com” din contul pârâților a prejudiciului material în sumă de 153 706, 44 lei, în beneficiul SRL „Super-Dent” a sumei de 111 114, 45 lei și în beneficiul SC „Imunotehnomed” SRL a sumei de 135 370 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 aprilie 2017 SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „SPARCO-Prim” și SRL „Prodent-Com” au declarat apel împotriva hotărârii din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 12 mai 2017 Asociația Obștească a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator, a declarat apel împotriva hotărârii din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 18 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Asociația Obștească a Producătorilor și Furnizorilor de Dispozitive Medicale și Echipamente de Laborator, ca fiind depus în afara termenului legal și fără solicitarea de repunere în termen.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „SPARCO-Prim” și SRL „Prodent-Com”, și s-a menținut hotărârea din 7 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel și-a întemeiat soluția pe prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, Legii cu privire la dispozitivele medicale nr. 92 din 26 aprilie 2012 și Legii privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității nr. 235 din 1 decembrie 2011.

În contextul normelor citate, instanța de apel a reținut că apelanții nu au dovedit în instanța de judecată care drept recunoscut de lege le-a fost vătămat prin emiterea actelor administrative contestate.

În consecință, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 6 septembrie 2018 SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „SPARCO-Prim” și SRL „Prodent-Com” au declarat recurs împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că nu au fost soluționate toate aspectele importante ale cauzei și au fost aplicate eronat normelor de drept material.

Astfel, recurenții au reiterat aspectele de fapt și de drept menționate în cererea de chemare în judecată, specificând că actele administrative contestate contravin prevederilor legale.

Recurenții au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 24 mai 2018, dar date privind recepționarea deciziei instanței de apel de către recurenți, la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 6 septembrie 2018, este în termen.

Prin referința din 21 noiembrie 2018, Agenția Medicamentelor și Dispozitivelor Medicale a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Intimatul Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „SPARCO-Prim” și SRL „Prodent-Com”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele

indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „SPARCO-Prim” și SRL „Prodent-Com”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Glavirux”, SRL „Super-Dent”, SRL „SPARCO-Prim” și SRL „Prodent-Com”.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Glavirux”, Societatea cu Răspundere Limitată „Super-Dent”, Societatea cu Răspundere Limitată „SPARCO-Prim” și Societatea cu Răspundere Limitată „Prodent-Com”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva